

Newsletter 04 - december 2024

Prijemný víkend, sobotný večer, na konci mesiaca november. Čoskoro skončí jeseň aj kalendárny rok. Príde čas oddychu, stretnutia s blízkymi, bilancovanie. My v RCPU sme aj v tomto mesiaci neúnavne lektorovi a mentorovali. Prijmite od nás niekoľko informácií, tipov a inšpirácií, ale aj výziev či zaujímavostí.

Čo vám dnes ponúkame?

- Vyhodnotenie ankiet a zadanie novej otázky
- Pár dátumov a čísel zo života RCPU Jankine
- nápady na hodiny angličtiny
- Mrakove zamyslenia a inšpirácie
- Plagátik ku adventným stretnutiam

**Prajem vám príjemné prežitie adventného i vianočného obdobia.
Tešíme sa na spoluprácu s Vami aj v kalendárnom roku 2025.**

Vaše RCPU ZA BY (Mrak)

Chcem newsletter

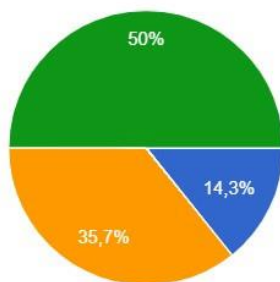
RCPU ZA_BY

Chcem mentora

Aké školské "zaklínadlo" by vám najviac pomohlo počas vyučovania?

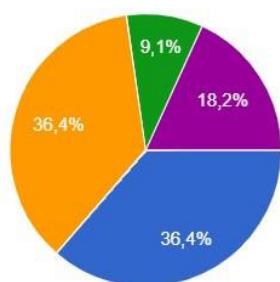
14 odpovedí

- "Tichus Maximus" – všetci žiaci hneď stíchnu
- "Domacium Hotovus" – všetky domáce úlohy sú vypracované načas
- "Organizatus Perfektus" – vždy máte pripravené všetky materiály
- "Energium Nekonektus" – nikdy vám nedôjde energia

Pred začiatkom (takmer) každej hodiny si jasne uvedomujem a formulujem smart cieľ hodiny - kam sa chcem so žiakmi do najbližšieho zvonenia dostať.

11 odpovedí

- Áno, ale iba v hlave
- Nie, skoro nikdy
- Často, ale nie vždy
- Občas, skôr zriedka
- Áno, aj si ho zapíšem

Rýchla zvedavá anketa IV

Časť výsledkov ankiet predchádzajúcich mesiacov nájdete na zverejnených obrázkoch. Dnešná anketa obsahuje len jednu zvedavú otázku. Ďakujem všetkým za zapojenie.

MRAKOVE INŠPIRÁCIE

S mnohými z Vás sme sa už stretli na workshopoch a mohli ste si všimnúť, že počas hodín používam (nanukové) paličky na vyvolávanie. Pri školeniach rozpočítam publikum a používam čísla, vo svojich triedach mám na paličkách mená žiakov. Pre každú skupinu mám samostatný zväzok mien (mená si napísali žiaci), slúžia mi nielen na vyvolávanie, ale aj na fixovanie mien, dochádzku či tvorbu skupín pre kooperatívne vyučovanie.

Táto metóda patrí medzi nástroje formatívneho hodnotenia a nazýva sa aj Žiadna ruka hore. Experiment s paličkami (dá sa nahradiť menami na papierikoch, štipcami, kockou, predmetmi na žrebovanie...) skúšal Dylan Williams, autor kníh a názvu Formatívne hodnotenie a novšie Responzívnej výuky. Viac o tomto školskom experimente nájdete v rovnomennom dokumente na Y2Be. Dylan zistil, že pri použití paličiek sú všetci žiaci v pohotovosti, pripravení odpovedať. Zrazu sa dostanú k slovu aj utiahnutí introverti, ktorí tiež vedia odpovedať, len nemajú potrebu súťažiť či svoje názory verejne zdieľať. Veľký stres spočiatku zažívajú aktívni žiaci, ktorí nedostanú šancu odpovedať, keď vedia, ale naopak, sú oslovení aj vo chvíli, kedy odpovedať netušia.

Vytiahnuté meno sa podľa zvolenej formy môže odložiť na stôl (vzniká tak "zoznam" či postupnosť vyvolaných mien) alebo sa vráti späť do nádoby (pohárika). Náhodný faktor pri vyvolávaní je ťažšie spochybniteľný ako keď učiteľ vyvoláva sám alebo len tých, čo sa hlásia alebo naopak tých, ktorí sa nehlásia. Ak však príde pochybnosť, môžu svojich spolužiakov žrebovať priamo žiaci. Výnimočne je možné paličky použiť aj na hodnotenie, triediť žiakov do rôznofarebných pohárikov na základe ich výkonu. Tieto formy však posúvajú túto metódu medzi stresujúce. Je lepšie, ak si žiaci zvyknú na každohodinové používanie paličiek ako na niečo samozrejmé, čo len určuje poradie. NEVIEM, nie je odpoveď. A ak žiak naozaj nevie, môže aspoň zopakovať správnu odpoveď, ktorá zaznie neskôr.

Ak však v určitej chvíli nechcete žrebovať, ale dať žiakom možnosť spontánnych odpovedí, môžete prepnúť do "režimu pop-corn" a žiaci budú pukať postupne v závislosti od rozpálenosti... :-)

Viac o metódach formatívneho hodnotenia sa dozviete v ďalších článkoch alebo na mojich workshopoch.

(MRAK)

Tipy pre jazykárov IV

Buď prvý pri tabuli

10-15 minút

Cieľ – opakovanie slovnej zásoby

Pomôcky – zoznam slovíčok

Hra je vhodná k zopakovaniu preberanej slovnej zásoby. Žiaci sa postavajú do rady vedľa seba na opačný koniec triedy – ako je tabuľa. Vyučujúci hovorí slovíčka v angličtine, ktoré musia žiaci prekladať. Žiak, ktorý slovo správne preloží ako prvý, urobí krok dopredu. Podľa veľkosti triedy a počtu slovíčok, ktoré má v úmysle učiteľ zopakovať, môžu byť kroky normálne alebo väčšie či menšie. Žiak, ktorý je pri tabuli ako prvý, je víťazom. V početnejších triedach píšú žiaci slovíčka na papier, na vyzvanie učiteľa ich ukážu a všetci so správnym prekladom postúpia dopredu.

Zahrajte si vonku jednoduchú hru: **I spy with my little eye something beginning with letter...**, kde myslíte na konkrétnu vec, ktorú vidíte okolo seba. Ostatní majú za úlohu hádať a pomocou otázok zistiť, čo to je.

Napríklad: *I spy with my little eye something beginning with letter h*
(odpoveď: **house** = dom) *Janka P.*

VIANOČNÝ PUNČ
A PEČENIE VIANOČNÝCH
OBLÁTKOV S

RCPU

PRE OKRESY ŽILINA, BYTČA

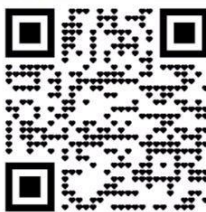

12.12.2024 o 14:00

Pozývame všetkých priaznivcov RCPU na vianočný rozhovor pri voňavom punči, kde si pozdieľame skúsenosti, radosti a zážitky zo spoluprác s mentormi.

adresa stretnutia: RCPU, Mateja Bela 14, 010 15 Žilina

prihlásenie:

PLÁN [OBNOVY]

RCPU spája ľudí podobného zmysľania. Učiteľia, nastavení na rast, ktorí sa chcú v príjemnej atmosfére spoznať s ostatnými a zväčšiť svoju bublinu, prídte ku nám na stretnutie. Nemusíte byť aktívne mentorovaní, stačí záujem a súznenie s RCPU. Tešíme sa na stretnutie v našom centre pri predvianočnom punči. V ten istý deň o 12-tej hodine bude stretnutie supervízorov.

Zo života RCPU

Kalendárium - čo pre vás chystáme a ponúkame

12.12.2024 12:00 - Stretnutie supervízorov v RCPU

12.12.2024 14:00 - Stretnutie mentees a priaznivcov RCPU alebo

Vianočný punč v RCPU :-)

16.01.2025 Lovers book circle

16.01.2025 Kruh koordinátorov

16.01.2025 Kruh supervízorov školskej zmeny

22.01.2025 Kreatívny kompas

5.2.2025 - Klub učiteľov občianskej náuky - milovníkov politiky

Viac o dianí u nás nájdete aj na našej Facebookovej stránke. Objavujú sa tam fotky z našich aktivít a akcií, niektoré možno aj súkromné. Plánujeme aj interné vianočné posedenie a skupinovú supervíziu v januári.

Ďalší newsletter príde na prelome rokov, ale asi skôr začiatkom januára.

SLOVO MRAKOVO

Mojou obľúbenou témou sú mýty. Aj vo forme legiend a príbehov dávnych hrdinov, aj v podobe miskoncepcií, ktoré vyvraciam žiakom pomocou konceptuálnych testov v mojich predmetoch a v neposlednom rade aj v podobe rôznych myšlienok, ktoré som si zapísal pri téme Mýty vo vzdelávaní. Spracoval som publikáciu Jany Nováčkovej a vyťahujem odtiaľ niekoľko z nich.

Mýtus o učebniciach

Tieto myšlienky môžu byť už staršieho dátumu a nenavádzam nikoho na odhodenie učebníc. Možno len pripomínam iný pohľad, ak ste učebnice prestali používať a cítili ste miestami výčitky. **Učebnice nie sú nutné na kvalitnú výuku!** Prečo? Učebnica je ako vylúštená krížovka. Predkladá fakty, je to výťah záverov, často bez myšlienkových pochodov, ktoré k nim viedli - žiakom ostáva sa to len naučiť, nie je čo iné robiť. Je to umelý rozkúskovaný svet. Žiaci sa učia, že veci sú jednoduché a na všetko existuje jedna správna odpoveď (tá z učebnice) - objavovanie bolo prácou iných. Samozrejme, iste sa nájdú výnimky, najnovšie učebnice môžu byť posunom a prekvapením, mnohé z nich sú vďaka elektronizácii veľmi flexibilné a samozrejme, osobitnou kapitolou sú tie alternatívne.

V strese možno vydať naučené, ale nedá sa naučiť nové

Primeraná záťaž pri učení nie je stresom. Je efektívne, aby sa deti naučili čo najviac v škole, takže predstava školy, v ktorej sa nič nerobí, je mylná - deti sa chcú učiť. Tradičná škola stresuje nadmierou i nedostatkom podnetov. Najlepšou prípravou na zvládanie stresu je posilňovanie sebaúcty. Zvážte teda mieru stresu, ktorú na svoje hodiny prinášate. Je veľkým umením otestovať žiakov tak, aby si to ani nevšimli a nevnímali písomku ako zlo, kvôli ktorému sa obávajú niekoľko dní.

Nabudúce sa môžeme pozrieť na ďalšie mýty. Napríklad o odmenách a trestoch, súťažení či výchove v škole.

(MRAK)

CITÁTY NA ZÁVER

*Učiteľ je kompasom, ktorý v deťoch aktivuje magnety zvedavosti,
poznania a múdrosti. (Ever Garrison)*

*****

*Každý, kto si niečo pamätá zo školy, tak si pamätá učiteľov, nie ich
metódy a techniky. Učitelia sú srdcom vzdelávacieho systému.*

(Sidney Hook)